

Basiskwaliteit voor reptielen, amfibieën en vissen

“De Basiskwaliteit Natuur is op orde als ook gewone soorten algemeen blijven.”

In intensief agrarisch landschap is weinig ruimte voor natuur

JH

Wat hebben onze soorten nodig als Basiskwaliteit Natuur om te kunnen overleven?

De meeste van onze reptielen leven in heide-, duin- en open boslandschappen, maar kwamen voorheen ook voor in kleinschalig cultuurlandschap. Door het verdwijnen van heggen, overhoekjes en natuurlijke bermen, gecombineerd met factoren als verdroging en vermessing zijn reptielen daar sterk achteruitgegaan. Amfibieën hebben daarnaast ook te lijden onder het verdwijnen van veedrinkpoelen die als voortplantingswater dienden.

Vissen worden vaak sterk gehinderd door migratiebarrières en intensief beheer van sloten. Om de basiscondities op orde te hebben is verbetering van de volgende zaken belangrijk: verhoging van de grondwaterstand, aanleg en herstel van kleine landschapselementen, terugdringen van stikstofdepositie en het verbeteren van verbindingen tussen zowel natte als droge landschapselementen.

Naar streefwaarden voor onze soorten

Het boek Nederlandse Vogels in hun domein¹ geeft

Meer weten over Basiskwaliteit Natuur?

Bekijk de informatie online:

- www.soortenNL.nl - voor informatie over onderzoek en bescherming van soorten en leefgebieden
- www.youtube.com/watch?v=xlseZVgrzB8
- www.vogelbescherming.nl/bescherming/wat-wij-doen/onze-boerenlandvogels/kerngebieden-en-projecten/basiskwaliteit-natuur

JH

Basiskwaliteit voor reptielen, amfibieën en vissen

Met Basiskwaliteit Natuur bedoelen we de benodigde condities om algemene soorten algemeen te laten zijn. Het gaat om minimumeisen waaraan voldaan moet worden om een duurzaam voortbestaan te garanderen; ook voor amfibieën, reptielen en vissen. De milieucondities, inrichting, beheer en gebruik van de leefomgeving staan daarbij centraal. Toepassing is vooral gericht op stedelijk en agrarisch gebied waar de natuur een flinke zet in de rug kan gebruiken. Natuurorganisaties werken momenteel samen om Basiskwaliteit Natuur op de politieke beleidsagenda te krijgen. Het Deltaplan Biodiversiteit en de nieuwe Omgevingswet spelen daarin een grote rol.

meetbare waarden voor vogels, uitgedrukt in dichtheden broedvogels per soort, per landschapstype en leefgebied. Deze vormen de basis voor zogenaamde benchmarks, streefwaarden voor Basiskwaliteit. Op dit moment lopen er diverse initiatieven om ook voor andere soortgroepen, waaronder reptielen, amfibieën en vissen, streefwaarden vast te stellen. Deze kunnen gebruikt worden om aan te geven hoe de stand van zaken is in bijvoorbeeld woonwijken of delen van het platteland. Wanneer de streefwaarde niet gehaald wordt, kunnen – in combinatie met kennis over wat soorten nodig hebben – concrete maatregelen worden uitgevoerd om de gewenste basiskwaliteit natuur te bereiken.

¹ Kwak, R. & J. Louwe Kooijmans, 2021. Nederlandse vogels in hun domein. KNNV uitgeverij, Zeist.

Aan welke soorten zou je Basiskwaliteit kunnen toetsen?

De te verwachte algemene soorten kunnen uiteraard verschillen per landschap. Zo verwacht je in bijvoorbeeld stedelijk gebied soorten als gewone pad, bastaardkikker, bruine kikker, kleine watersalamander, blankvoorn,

rietvoorn, snoek en baars. Terwijl in grote delen van het veenweidegebied heikikker, meerkikker, ringslang, bittervoorn, driedoornige stekelbaars en kroeskarper aanwezig 'moeten' zijn. Regionaal zijn er verschillen die te maken hebben met het natuurlijke verspreidingsgebied van soorten of bijzondere condities ter plaatse. De dichtheden waarin deze soorten voorkomen dienen voldoende hoog te zijn voor een duurzaam voortbestaan, maar ook voor hun rol in het systeem, bijvoorbeeld als prooi van weer andere soorten. Al deze zaken zullen worden meegenomen bij het ontwikkelen van een benchmark voor de basiskwaliteit.

